

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/85/2018
Identifikačné číslo spisu: 1115212644
Dátum vydania rozhodnutia: 23.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1115212644.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Mgr. Ing. P. Q., bývajúceho v E., zastúpeného JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátkou so sídlom v Pezinku, L. Novomeského č. 25, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 4 C 134/2015, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 24. augusta 2017 sp.zn. 6 Co 201/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I uznesením z 13. marca 2017 č.k. 4 C 134/2015-52 zastavil konanie o žalobe podanej žalobcom 7. mája 2015, ktorou sa na žalovanej domáhal zaplata 6 855,92 € titulom náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. zapríčinennej priet'ahmi v konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp.zn. 4 C 1089/2008 a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Zastavenie konania odôvodnil § 159 CSP z dôvodu neodstrániteľného nedostatku podmienky konania. Rozhodol tak po zistení, že už dňa 20. marca 2013 bola súdu prvej inštancie doručená totožná žaloba a uvedená vec je vedená na tomto súde pod sp.zn. 4 C 78/2013, pričom vec doposiaľ nie je právoplatne skončená. Uvedená žaloba smeruje proti tej istej žalovanej a jej predmetom je rovnako odškodnenie podľa zákona č. 514/2003 Z.z., pričom z opisu v žalobe uvedených rozhodujúcich skutočností vyplýva, že žalobca si uplatňuje náhradu škody za priet'ahy v konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp.zn. 4 C 1089/2008 za rovnaké obdobie od 31. júla 2008 do 15. mája 2012. Konaniu v prejednávanej veci (Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 4 C 134/2015) tak bráni prekážka skôr začatého konania, t.j. prekážka litispendencie. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave uznesením z 24. augusta 2017 sp.zn. 6 Co 201/2017 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Na odôvodnenie uviedol, že v konaní bolo zistené, že žalobca podal na súd prvej inštancie dve žaloby, ktoré boli na súde prvej inštancie vedené pod sp.zn. 4 C 78/2013 a sp.zn. 4 C 134/2015

(prejednávacia vec). V oboch prípadoch bol predmetom konania ten istý nárok na základe tých istých skutkových okolností, žalobca rovnako vymedzil skutok, ktorý podľa neho zakladá nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom štátu spočívajúcim v prieťahoch v konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp.zn. 4 C 1089/2008. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď napadnutým uznesením konanie z dôvodu prekážky litispendencie zastavil.

3. Proti tomuto uzneseniu podal dovolanie žalobca z dôvodu, že nesprávnym zastavením konania mu bolo znemožnené uplatňovať svoje práva, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP), ako že vo veci rozhodol nesprávne obsadený senát odvolacieho súdu, keď člen senátu JUDr. Branislav Král je manželom sudkyne JUDr. Michaely Královej, ktorá bola v rozhodnom čase sudkyňou Okresného súdu Pezinok konajúcou a rozhodujúcou vo veci sp.zn. 4 C 1089/2008, za prieťahy v ktorom si uplatňuje náhradu škody. Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenia súdov oboch nižších inštancií zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadрила.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Žalobca vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolaťel'a tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či došlo k dovolaťel'om namietanej procesnej vade.

6.2. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

6.3. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

7. Začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie (§ 159, prvá veta CSP). Prekážka konania začatého o tom istom spore patrí k podmienkam konania, ktorých nedostatok súdu znemožňuje rozhodnúť vo veci samej. Prekážka veci začatej bráni tomu, aby bol prejednaný a rozhodnutý spor, o ktorom už bolo skôr začaté konanie. Takýto nedostatok podmienky konania nemožno odstrániť, preto súd po jeho zistení musí konanie v ktoromkoľvek štádiu bez ďalšieho zastaviť. O prekážku začatia konania v zmysle uvedeného ustanovenia ide vtedy, keď v neskôr začatom konaní ide o ten istý nárok, o ktorom už bolo skôr začaté iné konanie, teda ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb.

8. Okresný súd Bratislava I koná pod sp.zn. 4 C 78/2013 o žalobe F. (žalobcu v preskúmvanej veci) proti Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (žalovanej v

preskúmanej veci) o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. uplatnenej vo výške 6 855,92 €, ktorá bola spôsobená prietiahmi v konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp.zn. 4 C 1089/2008 za obdobie od 31. júla 2008 do 15.mája 2012.

9. Na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 4 C 134/2015 (preskúmaná vec) sa vedie konanie o žalobe tých istých účastníkov v rovnakom procesnom postavení ako v konaní na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 4 C 78/2013, v ktorom sa ten istý žalobca od tej istej žalovanej domáha zaplataenia 6 855,92 € titulom náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktorá bola spôsobená prietiahmi v konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp.zn. 4 C 1089/2008 za obdobie od 31. júla 2008 do 15.mája 2012.

10. Dovolací súd na základe vyššie uvedeného dospel k zhodnému názoru ako odvolací súd, že konanie vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 4 C 78/2013 bráni konaniu vedenému na tom istom súde pod sp.zn. 4 C 134/2015, pretože ide o tú istú právnu vec, t.j. o právnu vec s rovnakým predmetom konania a identickými stranami sporu.

11. Žalobca v dovolaní ďalej namieta existenciu vady v zmysle § 420 písm. e/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Podľa žalobcu člen senátu odvolacieho súdu JUDr. Branislav Král bol z rozhodovania danej veci vylúčený z dôvodu, že jeho manželka JUDr. Michaela Králová konala a rozhodovala vo veci Okresného súdu Pezinok sp.zn. 4 C 1089/2008, za prietahy v ktorom si uplatňuje náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

12. V súvislosti s posúdením opodstatnenosti tejto námietky dovolací súd poukazuje ba rozhodnutie najvyššieho súdu publikované ako judikát R 59/1997, v zmysle ktorého neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania alebo rozhodovania veci, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní prípustnosti dovolania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. posúdiť túto otázku samostatne. Tento záver najvyššieho súdu je naďalej aktuálny vo vzťahu k § 420 písm. e/ CSP.

13. Argumentáciu žalobcu, že JUDr. Branislav Král, člen odvolacieho senátu, ktorý v danom prípade prejednal a rozhodol daný spor, je zaujatý z dôvodu jeho rodinného vzťahu k JUDr. Michaele Královej, ktorá ako sudkyňa Okresného súdu Pezinok čiastočne konala vo veci sp.zn. 4 C 1089/2008, za prietahy v ktorom si žalobca uplatňuje predmetný nárok na náhradu škody, dovolací súd nepovažuje za opodstatnenú. Túto skutočnosť, že JUDr. Michaela Králová ako sudkyňa Okresného súdu Pezinok konala v určitom štádiu konania vo veci sp.zn. 4 C 1089/2008, nemožno bez ďalšieho považovať za okolnosť, ktorá by vylučovala JUDr. Branislava Krála z prejednávania a rozhodovania o odvolaní žalobcu proti uzneseniu o zastavení konania pre existenciu neodstrániteľnej prekážky konania.

14. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

15. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.